

Історія Саджавської школи бере свій початок із середини 19 століття. Нам вдалося дослідити процес розвитку школи, використовуючи архівні матеріали. Уряд Австро-угорської імперії кожного року видавав адміністративний довідник всіх державних закладів - Шематизм. В ньому подавалась довідкова інформація про всі школи та освітні управління.

Використовуючи ці довідники, маємо можливість відслідкувати історію розвитку Саджавської школи, дізнатися імена вчителів.

Вперше інформація про Саджавську школу з'явилася в [1869](#) році. В довідниках за попередні роки Саджавки не було в списках.

Отже, в 1869 році в списку початкових шкіл Надвірнянського повіту читаємо такий запис: "In Sadzawka — Lebr. Unbesetzt". Для інших сіл після слова Lebr. слідує ім'я вчителя. А для Саджавки - "Unbesetzt", що з німецької означає "не призначено". Тобто школа вже, мабуть, була заснована, але постійного вчителя ще не було.

В записах за [1870](#) рік для Саджавки вже вказано ім'я вчителя — Naucz. Danylowicz Józef (починаючи з 1870 року довідники видавались польською мовою). Отже, першим вчителем в Саджавці був Йосип Данилович. Судячи по прізвищу, це був поляк. В той час ще не було окремої посади для директора і вчителів. Навчав один учитель. Цей вчитель працював у селі 3 роки.

[1873](#) роком записано вже іншого вчителя — Mierawiak Michal (Мерав'як Михайло).

Проте, цей вчитель пропрацював тільки рік. У [1874](#) році Саджавської школи немає у списках. Причина невідома.

Наступний довідник, який вдалося дослідити, датується вже [1877](#) роком. Вчителем записаний Niemiłowich Michal (Немилович Михайло).

В [1878](#) році нове прізвище вчителя у списку — це Starzynski Adolf (Старжинський Адольф). У 1873 році він вчителював у Красні. Старжинський Адольф зазначений вчителем і у [1882](#), [1885](#), [1886](#), [1888](#) роках.

В [1892](#) році призначено нового вчителя на ім'я - Niemenlowski Konstanty (Німенльовський Констянтин). Довідник [1894](#) року знову вказує прізвище цієї людини.

В записах [1896](#) року прізвище вчителя відсутнє, але дається пояснення - “posada orozniona”. Напевно, це означає, що посада відмінена. Можливо — посада вакантна.

В [1897](#) році в школу призначений Zajachkowski Stanislaw (Заячковський Станіслав). Він вчителював також і у [1898](#) році.

[1899](#) рік поповнив список вчителів Саджавської школи новим ім'ям. Це - Kozanowicz Teodor (Козанович Теодор).

У [1900](#) році до школи прибув Zubal Jan (Зубаль Іван). Він обіймав цю посаду аж до 1924 року, тобто навчав дітей 25 років.

У [1903](#) році Саджавська школа вперше значиться як двокласна. З'явився і другий вчитель - Zubalowa Marya (Зубальова Марія). В наступні роки її прізвище було вказано як Zubal ([1905](#), [1908](#), [1911](#)). Нам точно невідомо ким доводились один одному Зубаль Іван та Марія, але скоріш за все це були чоловік та дружина.

Історія Саджавської школи

Написав Роман Гелемб'юк

Зубаль Іван запам'ятався мешканцям села як патріот та хороший господар. Зокрема, М.Сербенюк в своїй статті "Саджавка на Прутом" зазначає: "За старанням шкільного управителя Івана Зубаля відчиняється при школі позичкова каса Райфайзена, а разом і молочарня зі ще дуже в тому часі примітивною машиною на "кроснах". "

Пізнішу історію Саджавської школи та освіти в Саджавці можна дізнатись із розповідей старожилів села, прочитати на сайті "Sadzhavka.org.ua" та довідатись в музеї села.